

Тесля Андрій Віталійович

Інституціоналізація публічно-приватного партнерства як інструменту реалізації публічної політики в Україні

УДК 351:338.246

DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2025-6.14>

9616.2025-6.14

Стаття поширюється на умовах ліцензії
CC BY 4.0

Тесля Андрій Віталійович
аспірант кафедри політології
та державного управління
Донецького національного університету
імені Василя Стуса
вул. 600-річчя, 21, Вінниця, Україна
ORCID: 0009-0009-4553-4181

У контексті сучасних викликів та перспективних завдань післявоєнної відбудови України інститут публічно-приватного партнерства (далі – ППП) набуває особливого значення як інструмент оновлення публічної політики. ППП дозволяє органам влади залучати приватні інвестиції для розвитку інфраструктури, підвищення якості публічних послуг і реалізації стратегічних проєктів, що сприяє модернізації державного управління. У статті розглянуто теоретичні засади ППП та вітчизняний досвід його застосування. Проаналізовано інституціоналізацію ППП через призму нормативно-правового, організаційного і професійно-кваліфікаційного вимірів, здійснено аналіз сучасного стану нормативно-правової бази України у сфері ППП, зокрема діючі закони та нещодавно ухвалені зміни, які спрямовані на гармонізацію з практиками ЄС та спрощення процедур. Виявлено, що попри більш ніж 200 укладених договорів на умовах ДПП, реалізується лише 22 проєкти, решта – не виконуються або припинені [11], що свідчить про наявність істотних проблем у цій сфері. Визначено основні бар'єри розвитку ППП в Україні: недосконале нормативно-інституційне забезпечення, брак політичної волі, складність та непрозорість процедур, нестабільність законодавства щодо інвестицій. Особливу увагу приділено значенню ППП для післявоєнної відбудови – через механізм партнерства держава може отримати додатковий ресурс для відновлення критичної інфраструктури та забезпечення громадсько значущих потреб. На основі аналізу актуальних досліджень і практики в українському контексті запропоновано напрями вдосконалення державної політики у сфері ППП: запровадження ефективних механізмів державної підтримки проєктів, усунення нормативних колізій, підвищення гарантій захисту прав інвесторів, розвиток інституційної спроможності публічних партнерів. Висновки містять рекомендації щодо подальшого оновлення публічної політики шляхом інтенсивного використання ППП для забезпечення сталого розвитку та післявоєнного відновлення України.

Ключові слова: публічно-приватне партнерство, публічна політика, нормативно-правове забезпечення, державно-приватне партнерство, інституційні механізми, післявоєнне відновлення, інвестиції, державна влада, громадський контроль, інститути, ефективність держави.

Вступ. Сучасна публічна політика України функціонує в умовах комплексних і взаємопов'язаних викликів політичного, економічного, соціального та інфраструктурного характеру. До політичних належать триваюча військова агресія, геополітична нестабільність та ерозія довіри до державних інститутів. Економічні виклики охоплюють значне скорочення ВВП, хронічний дефіцит бюджету й високий рівень інфляції. Соціальні проблеми проявляються у масштабній вимушеній міграції та демографічній кризі. Інфраструктурні виклики пов'язані з руйнуванням критичних об'єктів енергетики, транспорту та житлового фонду. Ці фактори зумовлюють потребу в розробленні та впровадженні нових інструментів і підходів до розв'язання суспільно значущих проблем.

Традиційно держава виступала основним поставальником публічних послуг та головним інвестором у розвиток критичних об'єктів. Проте гостра обмеженість бюджетних ресурсів, нагальна потреба в масштабній модернізації та завдання повоєнного відновлення країни актуалізують широке залучення приватного сектору.

Публічно-приватне партнерство розглядається як один із найбільш ефективних механізмів забез-

печення синергії між державою та бізнесом, що дає змогу об'єднати фінансові, технологічні й управлінські ресурси сторін для досягнення суспільно важливих цілей на принципах балансу інтересів, справедливого розподілу ризиків і взаємної вигоди. Урядові стратегічні документи визначають розвиток публічно-приватного партнерства одним із ключових пріоритетів економічної політики у повоєнний період.

Водночас на практиці темпи впровадження публічно-приватного партнерства в Україні залишаються низькими. Станом на початок 2025 року укладено близько 200 договорів, проте реально реалізується лише 22 проєкти; решта або припинені, або перебувають у стані тривалого замороження. Така ситуація свідчить про наявність системних бар'єрів і потребує суттєвого оновлення публічної політики, вдосконалення нормативно-правової бази та створення реальних стимулів для інвесторів з метою підвищення ефективності державно-приватних партнерств.

Постановка проблеми. Ключова наукова проблема полягає у суперечності між формальною інституціоналізацією ППП в Україні та його низькою

практичною дієвістю. Незважаючи на те, що законодавча база для ППП була закладена ще у 2010 році та зазнала подальших удосконалень, цей механізм залишається недостатньо використовуваним інструментом реалізації публічно значущих проєктів.

Це значною мірою зумовлено домінуванням традиційних (та часто неефективних) підходів державного управління, за яких держава ієрархічно намагається самотужки фінансувати та оперувати інфраструктурою. Існуючі нормативні та інституційні механізми виявляються недостатніми для створення сприятливого середовища для успішного партнерства з приватним сектором.

Актуальність цього дослідження зумовлена нагальною необхідністю інтеграції приватних інвестицій та управлінських інновацій у публічний сектор, особливо в контексті післявоєнної відбудови України, задля підвищення якості публічних послуг та модернізації інфраструктури.

Таким чином, постає ключове дослідницьке питання: які саме інституційні бар'єри та регуляторні недоліки перешкоджають повноцінній трансформації ППП з формальної норми на дієвий інструмент публічної політики, та як його розвиток може сприяти модернізації національної моделі управління?

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

ППП є предметом глибокого наукового аналізу як у світовій, так і у вітчизняній літературі. На міжнародному рівні, теоретичну основу ППП заклали праці Е.С. Саваса (E.S. Savas), який одним з перших окреслив спектр публічно-приватних взаємодій, та Д. Ходжа і К. Греве (G.A. Hodge, C. Greve), які проаналізували ППП як специфічний інститут управління, що відрізняється від традиційної приватизації чи державних закупівель. Дослідження Е.Г. Кляйна та Г.Р. Тейсмана (E.H. Klijn, G.R. Teisman) зосереджені на ППП як формі складного мережевого врядування (network governance), де успіх залежить від якості інституційного дизайну.

У вітчизняному науковому дискурсі фундаментальні теоретичні засади ППП як форми взаємодії держави і бізнесу закладено у працях П. Надолішнього та Н. Пироженка, які одними з перших обґрунтували умови інституціоналізації ППП в Україні. Подальший розвиток наукових підходів відображено в монографії В. Круглова, де проаналізовано механізми державного регулювання розвитку ППП [5]. Автор підтверджує, що ППП виступає дієвим інструментом довгострокового діалогу влади і бізнесу, проте водночас наголошує на необхідності удосконалення інституційного середовища.

Новітній етап досліджень характеризується посиленням уваги до практичних аспектів упровадження ППП та виявленням перешкод, які обмежують ефективність цього інструменту в українських умовах. Зокрема, Т. Сокольська та співавт. (2020) дослідили формування публічної політики

щодо розвитку ППП в умовах децентралізації [13]. Важливим висновком їхнього дослідження стало виявлення низки стримуючих факторів: недосконалість нормативно-інституційного забезпечення, брак політичної волі, відсутність прозорих процедур та нестабільність законодавства [13]. На подібних інституційних перешкодах наголошує і Г. Комарницька [3].

Важливою складовою вітчизняного наукового дискурсу є також аналіз нормативно-правових та порівняльних аспектів розвитку ППП. М. Карпа та А. Левченко здійснили аналіз сучасного стану та проблем здійснення ППП через призму нормативних та інституційних аспектів [2]. О. Никифорук відзначив необхідність адаптації найкращих міжнародних практик до українських умов [7]. Ґрунтовний порівняльний аналіз надано у монографії С. Єгоричевої та М. Лахижі «Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах», де вони окреслили проблеми, спільні для країн перехідного типу, зокрема недостатню спроможність державних інституцій до партнерства [1].

Узагальнюючи наведені підходи, слід констатувати, що, попри наявність значного доробку українських дослідників у теоретичному, інституційному та порівняльному вимірах, інституціоналізація ППП як інструменту реалізації публічної політики, особливо в контексті післявоєнної відбудови та зміцнення державної спроможності, залишається недостатньо опрацьованою, що зумовлює наукову необхідність подальшого комплексного дослідження цього інституту.

Аналіз актуальних публікацій свідчить, що як світові, так і вітчизняні науковці детально окреслили теоретичні засади ППП та (що особливо важливо) ідентифікували ключові стримуючі фактори його розвитку: *нормативну недосконалість, інституційну слабкість* та низький рівень довіри і слабку інформованість акторів публічного процесу щодо інституту ППП. Проте, більшість досліджень фокусується на статичному аналізі цих проблем. Залишається недостатньо розкритою саме динаміка, тобто сам процес інституціоналізації ППП в Україні в його часовому розвитку, та його реальний (а не лише потенційний) вплив на публічну політику. Ця стаття покликана заповнити цю прогалину, проаналізувавши ППП не просто як набір проблем, а як еволюційний процес становлення нового інструменту управління.

Питання державно-приватного партнерства привертає значну увагу вітчизняних науковців, економістів та фахівців з державного управління. Теоретичні засади ППП як форми взаємодії держави і бізнесу закладені у працях П. Надолішнього та Н. Пироженка (2012), які обґрунтували умови інституціоналізації ППП в Україні. Подальший розвиток наукових підходів відображено в монографії В. Круглова (2019), де проаналізовано механізми

державного регулювання розвитку ППП в Україні [5]. Автор відзначає, що ППП виступає дієвим інструментом довгострокового взаємовигідного діалогу влади і бізнесу, проте наголошує на необхідності удосконалення інституційного середовища для його ефективної реалізації [5].

В останні роки з'явилися численні публікації, присвячені окремим аспектам ППП. Зокрема, Т. Сокольська та співавт. (2020) дослідили формування публічної політики щодо розвитку ППП в умовах децентралізації влади. Вони визначили ППП як найефективнішу форму взаємодії публічної влади, бізнесу і науки на принципах рівноправності, окреслили його мету, форми і сфери реалізації, а також вигоди для громад (залучення додаткових фінансових ресурсів, відновлення інфраструктури, отримання якісних послуг тощо) [13]. Важливим висновком їхнього дослідження стало виявлення низки факторів, що стримують розвиток ППП в Україні: це недосконалість нормативно-інституційного забезпечення, брак політичної волі, відсутність стандартних прозорих процедур та нестабільність законодавства для іноземних інвесторів [13]. Подібні перешкоди називає і Г. Комарницька (2019), аналізуючи активізацію ППП в інвестиційно-інноваційній діяльності: серед головних проблем – нерегульованість питання власності об'єктів партнерства, дублювання функцій органів влади та низька інформованість потенційних партнерів [3].

Окремий напрям досліджень присвячений нормативно-правовим аспектам ППП. М. Карпа та А. Левченко (2024) у своїй праці здійснили аналіз сучасного стану та проблем здійснення ППП через призму нормативних та інституційних аспектів [2]. Важливий внесок у розробку питань розвитку ППП зробили і інші науковці. О. Никифорок та співавт. (2018) дослідили інституційне середовище для розвитку та модернізації інфраструктури за допомогою ППП, відзначивши необхідність адаптації найкращих міжнародних практик до українських умов [7]. С.Б. Єгоричева та М.І. Лахижа (2020) в монографії «Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах» проаналізували зарубіжний досвід і окреслили проблеми, спільні для країн перехідного типу, зокрема недостатню спроможність державних інституцій до партнерства [1].

Мета та завдання дослідження. Мета дослідження – проаналізувати процес інституціоналізації публічно-приватного партнерства в Україні як інструменту реалізації публічної політики та виявити системні проблеми, що обмежують його ефективне застосування, зокрема в контексті післявоєнного відновлення.

Для досягнення зазначеної мети були поставлені такі завдання:

– проаналізувати сутність та теоретичні засади публічно-приватного партнерства, його роль у системі публічної політики;

– дослідити еволюцію та сучасний стан нормативно-правового забезпечення ППП в Україні, включаючи останні законодавчі новації;

– виявити основні проблеми та бар'єри, що стримують розвиток державно-приватних партнерств, на основі аналізу актуальних досліджень і практичного досвіду;

– розглянути успішні приклади реалізації проєктів ППП в Україні (зокрема, у форматі концесій) та практичні висновки для оновлення публічної політики;

– сформулювати рекомендації щодо вдосконалення державної політики та нормативної бази у сфері ППП, з акцентом на післявоєнне відновлення та залучення приватного капіталу в економіку.

Реалізація зазначених завдань дозволить оцінити потенціал ППП для модернізації державного управління та виробити практичні пропозиції з оновлення публічної політики України шляхом активізації партнерства держави і бізнесу.

Методи дослідження. У процесі дослідження було застосовано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, що забезпечили всебічний аналіз проблематики та формування обґрунтованих висновків. Аналіз і синтез використано для систематизації теоретичних підходів до визначення сутності ППП, узагальнення концептуальних засад його функціонування та оцінки ролі партнерства у формуванні сучасної публічної політики. Порівняльно-правовий метод застосовано для дослідження ступеня відповідності українського законодавства у сфері ППП європейським стандартам та практикам, а також для визначення напрямів його гармонізації. Метод документального аналізу дозволив виявити особливості національного нормативно-правового регулювання, визначити динаміку законодавчих змін та з'ясувати ключові положення, що впливають на ефективність реалізації проєктів ППП. Системний підхід забезпечив можливість комплексного розгляду ППП як елемента публічного управління, інструмента реалізації державної політики та механізму залучення інвестицій у стратегічні сфери розвитку. Статистичний аналіз використано для оцінювання фактичного стану реалізації ППП в Україні: співвідношення укладених договорів і проєктів, які перебувають у стадії виконання; виявлення структурних диспропорцій; визначення тенденцій розвитку партнерських механізмів. Структурно-функціональний аналіз дав змогу встановити ключові бар'єри розвитку ППП, зокрема недоліки нормативно-інституційного забезпечення, процедурну непрозорість, нестабільність інвестиційного середовища та недостатню інституційну спроможність органів влади. Прогностичний метод застосовано для формування перспективних напрямів удосконалення державної політики у сфері ППП, особливо в контексті завдань післяво-

енної відбудови, модернізації критичної інфраструктури та забезпечення сталого розвитку. Використання зазначених методів дозволило сформувати цілісне бачення сучасного стану ППП в Україні, оцінити його потенціал для повоєнного відновлення та обґрунтувати рекомендації щодо підвищення ефективності державної політики у цій сфері.

Результати. ППП є особливою формою співробітництва між органами публічної влади (державними чи муніципальними) та приватними партнерами, що здійснюється на довгостроковій основі для спільної реалізації суспільно важливих проєктів. У науковій літературі наголошується, що ППП поєднує риси державного регулювання та ринкових механізмів, виступаючи інноваційним інструментом публічної політики, орієнтованим на результат та ефективність використання ресурсів.

Основна мета впровадження інституту ППП у політичні системи – це підвищення якості та доступності публічних послуг, прискорення розвитку інфраструктури та зменшення навантаження на державний бюджет через залучення приватних інвестицій. До характерних ознак ППП відносять довгостроковість відносин, розподіл ризиків між партнерами, інноваційні підходи до управління проєктами та створення взаємної вигоди: держава отримує фінансові ресурси і експертизу, а бізнес – гарантований ринок і підтримку публічного партнера [13, с.192]. За інституційною теорією, ППП формує новий інститут у публічному управлінні, що базується на партнерських відносинах замість ієрархічного контролю [13, с.193]. Це відповідає концепції «good governance», яка передбачає участь приватного сектору і громад у вирішенні суспільних питань.

Інституціоналізація ППП в Україні почалась із законодавчим оформленням Державно-приватного партнерства (далі – ДПП), а саме прийняттям Закону України «Про державно-приватне партнерство» № 2404-VI від 01.07.2010 р., де ДПП визначалось, як співробітництво між державним партнером (органом влади або уповноваженим підприємством) та приватним партнером, що здійснюється на основі договору та на принципах розподілу ризиків, винагород і відповідальності з метою залучення приватних ресурсів у розвиток об'єктів, що мають суспільне значення [8]. Цей закон заклав базові принципи та механізми співпраці держави і бізнесу. Зокрема, ним визначено можливі форми ППП (концесія, спільна діяльність, інші договори), сферу застосування (транспорт, ЖКГ, енергетика, ін. – всього близько 20 напрямів) та основні вимоги до конкурсного відбору приватних партнерів. У наступні роки закон неодноразово доповнювався та змінювався. Важливим кроком стало ухвалення Закону «Про концесію» № 155-IX від 03.10.2019 р., який оновив правові умови концесій як окремої форми ППП [9]. Цей закон спрос-

тив процедури концесійних конкурсів і забезпечив можливість концесії об'єктів державної і комунальної власності. На основі закону у 2019–2020 рр. були успішно реалізовані перші масштабні проєкти: зокрема, укладено концесійні договори щодо морського порту «Ольвія» (передача в концесію катарській компанії QTerminals) та Херсонського морського порту [4]. Ці проєкти продемонстрували практичну реалізацію ППП: приватні інвестори взяли на себе зобов'язання щодо розвитку портової інфраструктури, а держава забезпечила їм довгострокові гарантії користування об'єктом та стабільності умов договору.

Втім, аналіз практики виявив низку недоліків у чинному регулюванні. На середину 2020-х років стало очевидно, що закон 2010 р. застарів та не повною мірою відповідав на той час потребам держави, бізнесу та суспільства, особливо в контексті післявоєнного відновлення. Тому було розроблено і прийнято нову редакцію закону – Закон України «Про публічно-приватне партнерство» № 4510-IX від 19.06.2025 р., який набрав чинності з 31.10.2025 р. [10]. Новий закон суттєво вдосконалив правові засади ППП, наближаючи їх до європейських стандартів. Зокрема, він:

1) розширив коло публічних партнерів – до них віднесено державні та комунальні підприємства в визначених випадках, господарські товариства, у статутному капіталі яких >50% акцій належить державі або громаді;

2) ввів електронну систему для конкурсних процедур ППП (запровадження електронної торговельної системи для концесійних конкурсів) з метою прозорості та зручності;

3) посилив гарантії інвесторів і кредиторів – держава гарантує стабільність умов договору, захист прав приватних партнерів від дискримінації, можливість прямої підтримки проєктів міжнародними донорами;

4) спростив підготовку невеликих проєктів – проєкти вартістю до ~5,5 млн євро можуть ініціюватися без детального техніко-економічного обґрунтування, достатньо концептуальної записки, що особливо актуально для громад;

5) передбачив особливий режим для проєктів відбудови інфраструктури, зруйнованої війною – Кабінет Міністрів отримав право встановлювати спрощений порядок підготовки таких проєктів на період воєнного стану + 7 років після нього [12].

Нове законодавство також усунуло термінологічні неузгодженості (перехід від терміну «державно-приватне» до «публічно-приватне» партнерство, що відображає участь не лише державних, а й комунальних органів). Загалом, Закон № 4510-IX створює сучасну нормативну рамку для ППП, зорієнтовану на залучення приватного капіталу до післявоєнної відбудови та модернізації інфраструктури.

Отже, новий Закон України «Про публічно-приватне партнерство» 2025 р. зберіг сутність закону 2010 р., але розширив коло можливих публічних партнерів, включаючи державні та комунальні підприємства, а також ввів сучасну термінологію відповідно до практики Європейського Союзу (далі – ЄС) [10].

Крім законів, нормативну базу ППП доповнили підзаконні акти. Зокрема, Кабінет Міністрів України затвердив Методику аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства (наказ Мінекономіки № 1967 від 14.12.2021р.), що встановлює порядок оцінки доцільності кожного проєкту ППП. Прийняті постанови уряду щодо конкурсних процедур, наприклад, Порядок заміни приватного партнера (концесіонера) за договором, укладеним в рамках державно-приватного партнерства (концесійним договором) (постанова КМУ № 541 від 01.07.2020 р.). Однак, як зазначає В. Круглов, нормативно-правова база ППП залишалася недосконалою, що і зумовило проблеми та ускладнення розвитку ППП [5, с.140]. Варто відзначити, що останні законотворчі зусилля все ж таки спрямовані на систематизацію і оновлення регуляцій у цій сфері (див. Табл.1).

Проте, до позитивів слід віднести те, що нормативна інституціоналізація ППП в Україні створила формальні передумови для його використання, як інструменту, що дозволяє державі перейти від прямого надання благ до управління наданням – шляхом стимулювання приватної ініціативи і капіталу на користь суспільства.

Ефективність механізму публічно-приватного партнерства (ППП) визначається не лише якістю нормативно-правової бази, а й організаційним рівнем цього інституту, готовністю бізнесу та державної політики до взаємодії на партнерських засадах. Досвід України у сфері ППП наразі залишається обмеженим і фрагментарним [14]. Попри понад чотирнадцятирічну дію спеціалізованого законодавства укладено лише близько двохсот угод,

переважна більшість з яких або стосується дрібних проєктів комунального рівня, або не перейшла до стадії практичної реалізації. Наведені дані щодо лише 22 активних проєктів із приблизно 200 укладених договорів станом на початок 2025 року красномовно свідчать про те, що значна частина угод ППП залишилася декларативною.

Аналіз організаційних чинників низької ефективності виявляє одну з ключових проблем – дублювання та розпорошеність функцій між різними органами влади. Як зазначають М. Карпа та А. Левченко, протягом тривалого часу в Україні паралельно функціонували кілька інституцій, відповідальних за розвиток ППП: Державне агентство з інвестицій та управління національними проєктами (zareєстровано у 2011 р.), профільні підрозділи Міністерства економічного розвитку і торгівлі (нині – Міністерства економіки), а також галузеві міністерства та органи місцевого самоврядування, які часто виступали державним партнером у проєктах своєї сфери [2, с. 68]. З 2015 року агентство перебуває у стані припинення в результаті прийняття рішення щодо його ліквідації, а його функції передано Мінекономіки, проте фрагментація відповідальності зберігається: окремі центральні органи виконавчої влади та місцеві адміністрації продовжують самостійно супроводжувати проєкти ППП у своїх галузях [2, с. 69].

Така розпорошеність функцій, повноважень і відповідальності ускладнює формування та реалізацію єдиної державної політики у сфері публічно-приватного партнерства, призводить до втрати експертизи, дублювання процедур і зниження довіри інвесторів.

Отже, інституційний аспект є критичним для успішного розвитку ППП в Україні: без створення єдиного координаційного центру (наприклад, спеціалізованої Агенції з розвитку ППП або посиленого профільного підрозділу в Мінекономіки), який би акумулював експертизу, стандартизував процедури, супроводжував проєкти на всіх етапах і забезпечу-

Таблиця 1

Основні етапи розвитку нормативно-правової бази публічно-приватного партнерства в Україні

Рік	Нормативний акт	Ключові положення	Значення для розвитку ППП
2010	Закон України «Про державно-приватне партнерство» № 2404-VI	Визначення основних принципів і форм ППП (концесія, спільна діяльність, оренда)	Формування первинної законодавчої бази
2019	Закон України «Про концесію» № 155-IX	Спрощення конкурсних процедур, розширення сфер застосування концесій	Створення механізму реалізації великих інфраструктурних проєктів
2021	Методика аналізу ефективності здійснення ППП (Наказ Мінекономіки № 1967 від 14.12.2021р.)	Визначення показників доцільності та оцінки результативності ППП	Стандартизація процедур аналізу ефективності
2025	Закон України «Про публічно-приватне партнерство» № 4510-IX	Уніфікація термінології, розширення кола публічних партнерів, електронні процедури, гарантії інвесторам	Оновлення та євроінтеграція правового поля ППП

Джерело: складено автором на основі джерел 8-12.

вав навчання кадрів на центральному та місцевому рівнях, подальше нарощування ефективності механізму ППП залишатиметься малоюмовірним. Водночас проблема інституційної спроможності постає не лише на центральному, а й на місцевому рівні, де органи місцевого самоврядування дедалі частіше розглядаються як потенційно ключові суб'єкти розвитку ППП.

На місцевому рівні, у рамках проведення децентралізації, виникли нові можливості і одночасно виклики для ППП. Об'єднані територіальні громади отримали більшу ресурсну базу та повноваження, що дозволяє їм виступати ініціаторами партнерств. В Україні до публічних партнерів законодавство відносить не лише державу, а й органи місцевого самоврядування та створені ними комунальні підприємства [10]. Таким чином, громади можуть укладати договори ППП у сферах місцевої інфраструктури – наприклад, модернізації систем водопостачання, поводження з відходами, будівництва соціального житла тощо. Проте на практиці успішних прикладів небагато. Серед відомих можна назвати проєкт у місті Житомир, де в рамках ППП реалізовано реконструкцію теплокомуненерго з встановленням енергоефективного обладнання за участю приватного інвестора. Більшість громад зіштовхнулися з тим, що не мають достатньої експертизи для підготовки якісних проєктів, а приватний бізнес остерегається ризиків. Сокольська Т.В. та колеги (2020) підкреслюють, що для успішної реалізації ППП на місцях потрібне залучення науковців та експертів до підготовки документації, а органам влади – створення необхідних передумов (стандартні конкурсні процедури, типові договори тощо) [13, с.195]. Їхнє дослідження також вказує на нерозвиненість інфраструктури в сільській місцевості як стримуючий фактор: у багатьох громадах потенційні проєкти ППП відсутні через малий масштаб економіки і низьку інвестиційну привабливість [13, с.200]. Таким чином, проблема участі органів місцевого самоврядування в розвитку ППП зумовлена не лише дефіцитом експертизи, а й обмеженістю ресурсів, слабкою стратегічною спроможністю, низькою інвестиційною привабливістю територій та високим рівнем сприйняття ризиків з боку бізнесу. У сукупності ці чинники звужують реальний простір для застосування ППП на місцевому рівні та істотно знижують потенціал органів місцевого самоврядування як одного з ключових суб'єктів інституціоналізації цього інструменту публічної політики.

Новий етап розвитку ППП в Україні пов'язаний з завданнями відбудови, що виникли унаслідок воєнних руйнувань з початком повномасштабного вторгнення росії у 2022 р. Масштаб потреб у фінансуванні відбудови критичної інфраструктури, житла, комунальних об'єктів перевищує можливості державного бюджету та обсяги міжнародної допо-

моги. За таких умов ППП розглядається урядом як один з ключових механізмів мобілізації приватного капіталу для відновлення країни. Перехід від «державно-приватного» до «публічно-приватного» партнерства на законодавчому рівні теж не випадковий – це розширює простір для залучення інвесторів у проєкти відбудови не лише державного, а й місцевого рівня. Нове законодавство прямо вказує мету – спрощення участі бізнесу у відновленні України через механізм ППП [12]. Уже сьогодні реалізуються окремі пілотні проєкти в оборонній сфері на засадах ППП: наприклад, спільні виробництва з іноземними компаніями для виготовлення військової техніки [6]. У сфері житлового будівництва плануються проєкти державно-приватної взаємодії для швидкого зведення житла для переселенців із залученням приватних девелоперів та фінансуванням під державні гарантії [12].

Очікується, що повноцінне запровадження оновленого законодавства (з кінця 2025 р.) дасть змогу ініціювати десятки нових проєктів ППП у різних секторах. Прогнозується, що спрощення процедур та покращення інвестиційного клімату через додаткові гарантії дозволить залучати до 8–10 млрд грн приватних інвестицій щорічно в економіку України, за умови реалізації хоча б 5 проєктів у кожній області щороку [12]. Найперспективнішими сферами для ППП у післявоєнний період є: транспортна інфраструктура (автодорожні проєкти, мости, залізниця), енергетика (в т.ч. відновлювальні джерела), житлово-комунальне господарство (відбудова тепло- та водопостачальних систем), охорона здоров'я (модернізація лікарень) та освіта (будівництво сучасних закладів освіти).

Таким чином, можна виділити кілька ключових проблем, що перешкоджають повноцінному використанню публічно-приватного партнерства як інструменту публічної політики в Україні. Однією з головних перешкод залишається недосконалість нормативно-правової бази та її неузгодженість. Попри прийняття нового закону, лишаються вторинні акти, які необхідно оновити – типові договори, методики оцінки ефективності та механізми державної підтримки. Водночас існує проблема взаємного узгодження закону про ППП із суміжними актами – зокрема, із законодавством про державні закупівлі та інвестиційну діяльність [2, с.72]. Усунення цих суперечностей вимагатиме активної нормотворчої роботи, системної координації органів влади й подальшого вдосконалення підзаконного регулювання.

Не менш суттєвою є проблема надмірної зарегульованості та бюрократичних перепон. На етапі підготовки й реалізації проєктів ППП часто виникають затягування, спричинені складністю погоджувальних процедур і необхідністю отримання численних дозволів, наприклад щодо переоформлення земельних ділянок під об'єкти партнерства [2, с.68].

Посадові особи місцевого рівня нерідко не мають достатньої кваліфікації для ведення таких проєктів або уникають прийняття рішень через ризик перевірок та персональної відповідальності. Ці фактори суттєво уповільнюють розвиток інституційної спроможності у сфері ППП.

Наступною системною проблемою є високий рівень фінансових ризиків для приватних інвесторів у проєктах публічно-приватного партнерства в Україні. Ці ризики зумовлені насамперед тривалими термінами окупності проєктів (зазвичай 10 – 30 років), політичною та геополітичною нестабільністю, валютними коливаннями, а також непередбачуваністю регуляторної політики. У сукупності зазначені фактори суттєво підвищують вартість залучення капіталу та знижують інвестиційну привабливість більшості проєктів ППП. До недавнього часу держава практично не застосовувала дієвих механізмів мінімізації таких ризиків: фактично були відсутні державні фінансові гарантії, інструменти співфінансування чи страхування воєнно-політичних ризиків, що робило участь приватного сектору економічно невиправданою для значної частини потенційних інвесторів.

Деякі позитивні зрушення відбулися з ухваленням нового Закону України «Про публічно-приватне партнерство», який ввів низку захисних механізмів: гарантії стабільності умов договорів, захист прав інвесторів і кредиторів, можливість компенсаційних виплат за певних обставин, а також залучення донорського співфінансування (грантів міжнародних партнерів), що дозволяє розподілити фінансові ризики між державою, приватним партнером і донорами [12]. Проте ефективність цих нововведень залежатиме від швидкого прийняття підзаконних актів Кабінету Міністрів України, створення відповідних фінансових інструментів та успішної апробації на пілотних проєктах повоєнного відновлення.

Ще однією системною проблемою залишається низький рівень обізнаності потенційних учасників та недостатня мотивація до конкуренції в сфері ППП. Бізнес-середовище в Україні недостатньо поінформоване про переваги та процедурні особливості механізму ППП, що призводить до слабкої конкуренції під час тендерів: на окремі проєкти не надходить жодної заявки через брак інформаційно-роз'яснювальної роботи або побоювання щодо прозорості умов [13, с. 198]. Водночас недостатня обізнаність громадськості з економічними та соціальними вигодами ППП часто породжує суспільний спротив, особливо коли приватних інвесторів залучають до об'єктів соціальної інфраструктури (лікарень, шкіл, комунальних підприємств). Таким чином, подолання інформаційного дефіциту та формування стійкої мотивації всіх стейкхолдерів – держави, бізнесу й суспільства – є необхідною умовою для подальшої інституціоналізації механізму публічно-приватного партнерства в Україні.

Для подолання зазначених проблем необхідні комплексні зміни у державній політиці розвитку ППП. Перш за все, потребує гармонізації та деталізації нормативна база. Необхідно затвердити всі підзаконні акти, передбачені новим законом, зокрема порядок проведення конкурсів з використанням електронної системи, механізми державної підтримки у вигляді компенсації частини витрат, гарантій за кредитами та критерії відбору проєктів відбудови, для яких діятиме спрощений режим. Важливим завданням є також приведення у відповідність галузевого законодавства у сферах житлово-комунального господарства, транспорту, енергетики, освіти, щоб усунути необґрунтовані обмеження для участі приватних партнерів там, де це не несе ризиків безпеці.

Подальший розвиток ППП неможливий без інституційного зміцнення та підвищення рівня між-інституційної координації публічних партнерів. Доцільним є створення при Міністерстві економіки спеціалізованого офісу публічно-приватного партнерства, який забезпечуватиме методичну підтримку, супровід проєктів і накопичення експертизи. На регіональному рівні необхідно створити підрозділи або визначити відповідальних осіб за розвиток ППП та залучення інвестицій. Важливо також налагодити функціонування єдиної бази даних проєктів (нині її веде Мінекономіки [11]) і впровадити систему постійного моніторингу ефективності їх реалізації.

Особливої уваги заслуговує проблема кадрового забезпечення реалізації механізму публічно-приватного партнерства (ППП). Однією з ключових причин низької ефективності підготовки та оцінювання проєктів ППП є гострий дефіцит кваліфікованих кадрів у органах державної та місцевої влади. Більшість державних службовців не володіють достатніми знаннями щодо фінансового моделювання, оцінки ризиків, структурування контрактів та моніторингу виконання довгострокових угод ППП, що призводить до помилок на етапі попереднього обґрунтування доцільності проєкту, заниження або завищення очікуваних результатів та, як наслідок, до відмови потенційних інвесторів від участі [13, с. 195].

Експерти наголошують на необхідності системного та регулярного навчання державних службовців, відповідальних за підготовку, оцінювання й супровід проєктів ППП. Таке навчання має охоплювати не лише теоретичні аспекти, а й практичні кейси, зокрема з міжнародного досвіду. Важливу роль у формуванні професійних компетентностей можуть відіграти профільні заклади вищої освіти, що здійснюють підготовку за спеціальностями «Публічне управління та адміністрування», «Публічне адміністрування», «Менеджмент організацій», які мають запропонувати нові освітні програми щодо цього інституту. Водночас одержання

формальної освіти має поєднуватися з безперервним професійним розвитком чинних державних службовців і, ширше, зі становленням нової культури партнерської взаємодії між основними акторами публічного процесу – органами влади, бізнесом і громадянським суспільством.

Наступною важливою проблемою, що впливає на якість підготовки та відбору проєктів, є стан експертного середовища у сфері публічно-приватного партнерства. В Україні кількість фахівців, які поєднують знання у галузі публічного управління, фінансів, права та менеджменту організацій, залишається обмеженою, що звужує можливості для комплексної оцінки проєктів ППП. За таких умов одним із ключових інструментів підвищення якості оцінювання проєктів є системне залучення незалежних експертів і науковців до процедур техніко-економічного обґрунтування та конкурсного відбору. Такий підхід не лише забезпечує об'єктивність і наукову обґрунтованість рішень, а й суттєво підвищує рівень прозорості та довіри з боку приватного сектору [13, с. 193].

Важливо також розробити заходи для активного стимулювання участі бізнесу у проєктах ППП. Державна політика повинна містити чіткі економічні стимули – податкові пільги на період окупності проєктів, спрощення дозвільних процедур, пріоритетне підключення до інфраструктури та інформаційну підтримку. Для інвесторів необхідно створювати зрозумілі бізнес-моделі. У дорожній сфері, наприклад, може застосовуватися механізм оплати за принципом «оплата за доступність», коли держава здійснює виплати після введення об'єкта в експлуатацію, як це передбачено новим законом [12]. У соціальних проєктах можливе запровадження довгострокових договорів із гарантованим мінімальним доходом для приватного партнера.

Висновки. Інституціоналізація публічно-приватного партнерства (ППП) є необхідною умовою його перетворення на ефективний інструмент публічної політики та повоєнного відновлення України. ППП забезпечує синергію ресурсів держави й приватного сектору для розв'язання суспільно значущих проблем в умовах обмеженого бюджету та руйнування інфраструктури. Водночас процес інституціоналізації цього інструменту публічної політики гальмується системними проблемами: нормативного, організаційно-адміністративного, бюрократичного та експертно-кадрового характеру. Повна інституціоналізація можлива лише за комплексного підходу: створення спеціалізованої Агенції чи посиленого підрозділу Міністерства економіки, запровадження механізмів розподілу ризиків, системного навчання кадрів, залучення незалежних експертів і активізації інформаційної роботи. Лише цілеспрямована інституціоналізація перетворить ППП на реально дієвий інструмент стійкого розвитку України.

Публічно-приватне партнерство виступає одним з ключових інструментів, здатних суттєво оновити підходи до формування та реалізації публічної політики в Україні. Проведене дослідження показало, що ППП поєднує можливості держави та ринку, забезпечуючи синергетичний ефект у вирішенні суспільно важливих завдань. В українському контексті актуальність ППП стрімко зросла у зв'язку з потребами післявоєнного відновлення країни, модернізації інфраструктури та обмеженістю бюджетних ресурсів.

Публічно-приватне партнерство може стати ефективним інструментом оновлення публічної політики в Україні за умови усунення виявлених перешкод. ППП дасть змогу запровадити в управління інфраструктурними та соціальними проєктами нові принципи – довгострокове планування, розподіл ризиків, орієнтацію на результат та залучення інновацій від приватного сектору. Реалізація навіть кількох показових успішних проєктів ППП (наприклад, у рамках післявоєнної відбудови регіонів) матиме мультиплікативний ефект: продемонструє переваги співпраці, підвищить довіру бізнесу до держави і громади до реформ. У висновку слід наголосити, що оновлена нормативна база та державна підтримка ППП є лише інструментами – їхня цінність визначається практичним використанням. Влада всіх рівнів повинна проявити проактивність у ініціюванні партнерств, а приватний сектор – соціальну відповідальність та готовність інвестувати у проєкти розвитку. Тільки за таких умов партнерство держави і бізнесу стане дієвим механізмом розвитку, сприятиме економічному зростанню та підвищенню добробуту громадян України в довгостроковій перспективі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Єгоричева С. Б. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах : монографія / С. Б. Єгоричева, М. І. Лахижа. Київ : ІПК ДСЗУ, 2020. 284 с. URL: <https://surl.li/ycntsb>
2. Карпа М. І. Сучасний стан та основні проблеми розвитку державно-приватного партнерства в Україні: нормативно-інституційні аспекти / М. І. Карпа, А. Левченко // Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення. 2024. № 7. С. 66–73. URL: <https://pa.journal.in.ua/index.php/pa/article/view/123>
3. Комарницька Г. О. Сутність державно-приватного партнерства та його активізація в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності / Г. О. Комарницька // Проблеми економіки. 2019. № 1(39). С. 46–51. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2019-1_0-pages-46_51.pdf
4. Криклій В. Укладено договір концесії морського порту «Ольвія» / В. Криклій. Міністерство інфраструктури України. 20.08.2020. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukladeno-dogovir-koncesiyi-morskogo-portu-olviya-vladislav-kriklij>

5. Круглов В. В. Розвиток державно-приватного партнерства в Україні: механізми державного регулювання : монографія / В. В. Круглов. Харків : Марістр, 2019. 252 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/Vitalii-Kruhlov/publication/342871827_Rozvitok_derzavno-privatnogo_partnerstva_v_Ukraini_mehanizmi_derzavnogo_reguluvanna_links/5f11f4a34585151299a1f177/Rozvitok_derzavno-privatnogo_partnerstva-v-Ukraini-mehanizmi_derzavnogo_reguluvanna.pdf

6. Круглов В. В. Державно-приватне партнерство як інструмент інфраструктурного відновлення українських міст / В. В. Круглов // Актуальні проблеми державного управління. 2022. № 1(60). С. 63–77. URL: https://www.researchgate.net/publication/365744069_Derzavno-privatne_partnerstvo_ak_instrument_infrastrukturного_vidnovlenna_ukrainskih_mist

7. Никифорул О. І. Державно-приватне партнерство: інституціональне середовище для розвитку та модернізації інфраструктури України / О. І. Никифорул, Ю. В. Гусев, Л. Ю. Чмирова // Економіка і прогнозування. 2018. № 3. С. 80–103. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=econprog_2018_3_6

8. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2404-17>

9. Про концесію : Закон України від 03.10.2019 № 155-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text>

10. Про публічно-приватне партнерство : Закон України від 19.06.2025 № 4510-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4510-20#Text>

11. Проекти державно-приватного партнерства. Стан здійснення ДПП в Україні. Міністерство економіки України : офіційний сайт. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini>

12. Публічно-приватне партнерство: Верховна Рада вдосконалила механізм залучення приватних інвестицій для відбудови України: прес-реліз Міністерства економіки України від 19.06.2025. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=0f8683a2-e7d3-46cb-a9ba-78be782b0e7d>

13. Сокольська Т. В. Державно-приватне партнерство як інструмент публічної політики в умовах децентралізації влади в Україні / Т. В. Сокольська, В. І. Панасюк, С. П. Поліщук, Б. Р. Осипенко // Аспекти публічного управління. 2020. Т. 8, № 6. С. 192–204. URL: <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/download/837/815/>

14. Тесля А. В. Сучасний стан нормативно-правового регулювання державно-приватного партнерства як інституту публічної політики в Україні / А. В. Тесля // Політичне життя. 2025. № 2. С. 63–69. URL: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/17857>

REFERENCES:

1. Yehorycheva, S. B., & Lakhyzha, M. I. (2020). Publicno-privatne partnerstvo v postkomunistychnykh

krainakh: Monohrafiia [Public-private partnership in post-communist countries: Monograph]. IPK DSZU. <https://surl.li/ycntsb> [in Ukrainian]

2. Karpa, M. I., & Levchenko, A. (2024). Suchasnyi stan ta osnovni problemy rozvytku derzhavno-privatnogo partnerstva v Ukraini: Normatyvno-instytutsiini aspekty [Current state and main problems of public-private partnership development in Ukraine: Regulatory and institutional aspects]. *Publichne upravlinnia: kontseptsii, paradyhma, rozvytok, udoskonalennia*, vol. 7, pp. 66–73. <https://pa.journal.in.ua/index.php/pa/article/view/123> [in Ukrainian]

3. Komarnytska, H. O. (2019). Sutnist derzhavno-privatnogo partnerstva ta yoho aktyvizatsiia v umovakh rozvytku investytsiino-innovatsiinoi dialnosti [Essence of public-private partnership and its activation in conditions of investment-innovation activity development]. *Problemy ekonomiky*, vol. 1(39), pp. 46–51. https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2019-1_0-pages-46_51.pdf [in Ukrainian]

4. Kryklii, V. (2020, August 20). Ukladeno dohovir kontsesii morskoho portu "Olviia" [Concession agreement of Olvia seaport signed]. Ministerstvo infrastruktury Ukrainy. <https://www.kmu.gov.ua/news/ukladeno-dogovir-koncesiyi-morskogo-portu-olviya-vladislav-kriklij> [in Ukrainian]

5. Kruhlov, V. V. (2019). Rozvytok derzhavno-privatnogo partnerstva v Ukraini: Mekhanizmy derzhavnoho rehuliuвання: Monohrafiia [Development of public-private partnership in Ukraine: Mechanisms of state regulation: Monograph]. Mahistr. <https://www.researchgate.net/profile/Vitalii-Kruhlov/publication/342871827> [in Ukrainian]

6. Kruhlov, V. V. (2022). Derzhavno-privatne partnerstvo yak instrument infrastrukturoho vidnovlennia ukrainskykh mist [Public-private partnership as a tool for infrastructure recovery of Ukrainian cities]. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia*, vol. 1(60), pp. 63–77. <https://www.researchgate.net/publication/365744069> [in Ukrainian]

7. Nykyforuk, O. I., Husiev, Yu. V., & Chmyrova, L. Yu. (2018). Derzhavno-privatne partnerstvo: Instytutsionalne seredovyshche dlia rozvytku ta modernizatsii infrastruktury Ukrainy [Public-private partnership: Institutional environment for the development and modernization of Ukraine's infrastructure]. *Ekonomika i prohnozuvannia*, vol. 3, pp. 80–103. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv [in Ukrainian]

8. Verkhovna Rada Ukrainy. (2010). Pro derzhavno-privatne partnerstvo: Zakon Ukrainy vid 01.07.2010 № 2404-VI [On public-private partnership: Law of Ukraine]. <https://zakon.rada.gov.ua/go/2404-17>

9. Verkhovna Rada Ukrainy. (2019). Pro kontsesiiu: Zakon Ukrainy vid 03.10.2019 № 155-IX [On concession: Law of Ukraine]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20> [in Ukrainian]

10. Verkhovna Rada Ukrainy. (2025). Pro publichno-privatne partnerstvo: Zakon Ukrainy vid 19.06.2025 № 4510-IX [On public-private partnership: Law of Ukraine]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4510-20> [in Ukrainian]

11. Ministerstvo ekonomiky Ukrainy. (n.d.). Proekty derzhavno-privatnogo partnerstva. Stan zdiisnennia

DPP v Ukraini [Public-private partnership projects: State of PPP implementation in Ukraine]. <https://me.gov.ua/Documents/Detail?id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26> [in Ukrainian]

12. Ministerstvo ekonomiky Ukrainy. (2025, June 19). Publichno-pryvatne partnerstvo: Verkhovna Rada vdoskonalya mekhanizm zaluchennia pryvatnykh investytsii dlia vidbudovy Ukrainy [Public-private partnership: Parliament improved the mechanism for attracting private investment for reconstruction]. <https://me.gov.ua/News/Detail?id=0f8683a2-e7d3-46cb-a9ba-78be782b0e7d> [in Ukrainian]

13. Sokolska, T. V., Panasiuk, V. I., Polishchuk, S. P., & Osypenko, B. R. (2020). Derzhavno-

pryvatne partnerstvo yak instrument publichnoi polityky v umovakh detsentralizatsii vlady v Ukraini [Public-private partnership as a tool of public policy under decentralization in Ukraine]. *Aspekty publichnoho upravlinnia*, vol. 8(6), pp. 192–204. <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/download/837/815/> [in Ukrainian]

14. Teslya A. V. (2025). Suchasnyi stan normatyvno-pravovoho rehuliuвання derzhavno-pryvatnoho partnerstva yak instytutu publichnoi polityky v Ukraini [Current state of regulatory framework for PPP as an institution of public policy in Ukraine]. *Politychne zhyttia*, vol. 2, pp. 63–69. <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/17857> [in Ukrainian]

Institutionalization of public-private partnership as a tool for implementing public policy in Ukraine

Teslya Andriy Vitaliiovich

Postgraduate Student at the Department of Political Science and Public Administration

Vasyl' Stus Donetsk National University
600-richia str., 21, Vinnytsia, Ukraine
ORCID: 0009-0009-4553-4181

*In the context of modern challenges and tasks of the post-war reconstruction of Ukraine, public-private partnership (hereinafter – PPP) acquires special importance as a tool for updating public policy. PPP allows authorities to attract private investments for infrastructure development, improving the quality of public services and implementing strategic projects, which contributes to the modernization of public administration. The article analyzes the theoretical foundations of PPP and the domestic experience of its application. The institutionalization of PPP is analyzed through the prism of regulatory and legal, organizational and professional-qualification dimensions. The current state of the regulatory and legal framework of Ukraine in the field of PPPs is considered, in particular the current laws and recently adopted changes aimed at harmonization with EU practices and simplification of procedures. It was found that despite more than 200 concluded contracts under the terms of PPP, only 22 projects are implemented, the remaining – are not implemented or terminated [11], which indicates the presence of significant problems in this area. The main barriers to the development of PPPs in Ukraine have been identified: imperfect regulatory and institutional support, lack of political will, complexity and opacity of procedures, instability of legislation on investments. Particular attention is paid to the importance of PPP for post-war reconstruction – through the partnership mechanism, the state can obtain an additional resource for restoring critical infrastructure and providing publicly significant needs. Based on the analysis of current research and practice in the Ukrainian context, directions for improving state policy in the field of PPP are proposed: introduction of effective mechanisms of state support for projects, elimination of regulatory conflicts, improvement of guarantees for the protection of investors' rights, development of institutional capacity of public partners. The conclusions contain recommendations for further updating of public policy through intensive use of PPPs to ensure sustainable development and post-war recovery of Ukraine. **Key words:** public-private partnership, public policy, regulatory and legal support, public-private partnership, institutional mechanisms, post-war recovery, investments, state power, public control, institutions, state efficiency.*

Дата першого надходження рукопису до видання: 18.11.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 12.12.2025

Дата публікації: 30.12.2025